

עד שלש שנים יקנה כל הבית ובהיות שעד שישלים צד ב' כל התשלומים יש עדיין להמוכר חלק בהבית לפי ערך המעות שלא נשלמו וצריך צד ב' ליתן לו דמי שכירות עבור הדירה, הותנה שהשכירות תהי' עשרים אחוז מן דמי חלק צד א' ואע"פ שכל זמן שלא נשלמו כל הדמים לצד א' עדיין יש לצד א' חלק בהבית כפי חשבון מעותיו מ"מ מתחייב המוכר למכור חלקו לצד ב' במחיר הנ"ל דהיינו שכל אימת שישלם צד ב' סכום מה כפי המדובר יקנה כנגדו בהבית עד שכשיגמר כל התשלומין יקנה כל הבית ומעכשיו השכיר צד א' כל זכותו שלו ברבית בתורת שכירות לצד ב' ע"פ תנאים הנ"ל.

צ'ק הוי כפרעון

יח. שאל ת"ח א' שליט"א את מו"ר (שליט"א) זצוק"ל שנתן צ'ק שלו לאחד והלה מת ונשארו בנים שמסוכסכים והצ'ק לא נפרד בחייו ועכשיו חושש שמא אחד הבנים יקחהו ויפרדהו הוא או שלוחו ויגזול את חלק אחיו והשאלה אם לבטל את הצ'ק ולשלם לכל הבנים יחד, אבל מאידך גיסא יש חשש לבטלו שמא האב שלם למישהו עם הצ'ק ויוצא שע"י בטולו מפסידו לזה, השאלה העקרית היתה אם צ'ק נחשב כשטר והוי הלואה או נחשב כפרעון והשיב לו מו"ר (שליט"א) זצוק"ל דמסתבר דצ'ק הוי כפרעון והוי כשילם לאביהם את החוב.

הגה"מ ח"א

הלכות שונות ביורה דעה

עין הרע

יב. מו"ר זצוק"ל הי' לוחש לחש כנגד עין הרע, אמנם בשנותיו האחרונות הי' נמנע מכך. ספר לי הגרח"ק שליט"א כשבא אחד והתלונן על עין הרע לפני מרן החזו"א זצוק"ל שלחו מרן למו"ר שילחש לו.

עוד ספר לי ר"ח שליט"א בהיותו ילד בקש מאביו מו"ר זצוק"ל שילמדו את הלחש כנגד עין הרע אמר לו מו"ר אם יגלה לו שוב לא יועיל והוסיף מו"ר שאותו לימד יהודי זקן מבילסטוק ואמר לו היהודי שכבר לא זקוק ללחש הזה ויכול לגלות לו.

אמר לי הגרח"ק שליט"א, אמר לו הרראצ"ט שליט"א שמרן החזו"א זצוק"ל אמר לו שאין עין הרע שולט בעיר בני ברק, (ומסביר הגרח"ק שליט"א שזה בגלל ברכתו של מרן וכן רח"ק שליט"א אומר לכל הבאים אליו להתברך בענין עין הרע שכבר ברך מרן החזו"א שעין הרע לא תשלוט בבני ברק וגרש מכאן מרן את כל המון המזיקים הבאים מעין הרע.).

לעבור בין ב' נשים עם מקל

כ. הגרש"ג (שליט"א) זצ"ל שאל את מרן החזו"א זצוק"ל אם מהני לעבור בין ב' נשים עם מקל וענה לו מרן רק אם מפסיק מקל גבוה י' טפחים ורחב ארבע טפחים.

בענין אכילת זיתים

כא. אמר לי מו"ר (שליט"א) זצוק"ל הא דאיתא בהוריות (די"ג ע"ב) הרגיל בזיתים משכח את התלמוד (והלאה שם בגמ' דמשכח תלמוד של ע' שנה) זה רק הרגיל אבל באקראי אפשר לאכול ולא משכח ואמר לי מו"ר שהוא אוכל זיתים לפעמים, ודעת מו"ר דגם זיתים כבושים ומלוחים משכחים כמו חיים (ולא כהגהות הגיעב"ץ ז"ל על הוריות שם), וכן דלא מהני מה שטבולים בשמן זית כמו שנוהגים בירושלים וטעמם משום ששמן זית משיב תלמוד של ע' שנה בגמ' שם), וכן שמעתי שגם דעת מרן החזו"א זצוק"ל כן שלא כגיעב"ץ ושלא מועיל לשפוך עליהם שמן זית.

וספר לי הגר"ק שליט"א שאביו מו"ר זצוק"ל אמר לזוג' הרבנית ע"ה (אמו של ר"ח) שלא תקנה זיתים, ועוד אמר לי ר"ח שליט"א שהוא בעצמו אוכל זיתים פעם בקצת יותר מל' יום (משום דבקונטרס הזכרון שלו מצדד בראיות דאחת לל' יום אכתי מקרי רגיל). הגר"ק כתב בקונטרס שלו דלא מועיל לאוכלם יחד עם שמן זית וספר לי ר"ח שגיסי הגאון מוהרש"ז ¹²²⁴⁵⁶⁷איערבך שליט"א כשקבל את הקונטרס כתב לו שקלקל לו את ארוחת הבוקר שלו שהי' רגיל לאכול פת עם זיתים טבולים בשמן זית כמנהג ירושלים ועתה שכתב שלא מהני הפסיק לאוכלם.

לנגב את גופו בבגדו

כב. ספר לי הרמ"ב שליט"א נכדו של מו"ר זצוק"ל שהי' הולך עם מו"ר למקוה בשכון ויזניץ בעש"ק כששכחו להביא מגבת נגב מו"ר את גופו בבגד התחתון (המכונה גופי') שפשט. (א"ה, ע"י במ"א סי' קנ"ה ס"ק י"ז) (במ"ב ס"ק מ"ה) בשם התשב"ץ לא ינגב ידיו בחלוקו שקשה לשכחה ובפרמ"ג מסתפק אם דוקא חלוקו או כל בגדיו במשמע ע"כ, וכן מסתפק א' מהאחרונים אם דוקא ממי נטילה או מכל מים, ולכא' התשב"ץ והמ"א מיירי רק מנגוב הידים והיינו מי נטילה אבל מנגוב שאר חלקי גופו לא קמיירי).

ענין אכילת קצה הלחם

כג. העולם נזהר מלאכול את קצה הלחם הקשה ואומרים הטעם משום שקשה לשכחה, אמר לי הגר"ק שליט"א (שחבר קונטרס הזכרון) ששאלוהו על כך ולא מצא מקור לזה, ובבית אביו רבנו מו"ר זצוק"ל לא חששו לזה ואכלו את קצה הלחם (גם הזכרים).